

Motion till riksdagen 2019/20:351

av Aron Emilsson m.fl. (SD)

Punktskriftens ställning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändringar i språklagen så att även punktskrift omfattas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan 2009 har vi i Sverige en särskild språklag, i vilken garanteras rätten för vårt lands invånare att ha tillgång till, lära sig och använda det svenska språket. Lagen ger också en särställning till de fem nationella minoritetsspråken och det svenska teckenspråket, vilka skall vara lika tillgängliga som huvudspråket svenska för den som tillhör någon av de nationella minoriteterna respektive för den som är döv, hörselskadad eller av annat skäl har behov av att kunna teckenspråk.

När förslaget till språklag framarbetades gick det ut på remiss till bland andra Handisam, Myndigheten för handikappolitisk samordning, vars verksamhet idag ligger under Myndigheten för delaktighet. I remissvaret kom myndigheten med förslag till ändring på två punkter, rörande formuleringen kring vilka som skall ha rätt till teckenspråk samt rörande det faktum att punktskriften inte omnämns alls. Det första ändringsförslaget fick gehör av regering och riksdag, men dessvärre inte det andra.

I FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning framförs att nationell lagstiftning inte skall tillåtas missgynna funktionshindrade individer. Dessutom omnämns specifikt rätten till punktskrift som kommunikationsmedel för synskadade.

Konventionen är undertecknad av Sverige, och riksdagen har fattat beslut om att den ska ratificeras. Trots detta finns idag inte lagstadgad rätt för synskadade att lära sig och ha tillgång till punktskrift.

Vi finner det anmärkningsvärt att Sveriges riksdag och regering, trots upprepade påpekanden, valt att ignorera det faktum att språklagen inte garanterar synskadades rätt till det svenska språket i form av punktskrift. Som motiv har angivits att punktskrift inte kan anses vara ett eget språk, vilket i sak är korrekt. Det är dock omöjligt att frånga att

skriften är en del av ett språk och att synskadades rätt till denna del av det svenska språket i dagsläget inte är skyddad i svensk lagstiftning.

Förslag till lagändring:

Med anledning av ovanstående föreslår vi att 6 och 14 §§ språklagen (2009:600) ändras i enlighet med Handisams förslag, vilket finns angivet nedan, eller enligt ett likvärdigt förslag.

Nuvarande lydelse

6 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas.

14 § Var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska. Därutöver ska 1. den som tillhör en nationell minoritet ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda minoritetsspråket, och 2. den som är döv eller hörselskadad och den som av andra skäl har behov av teckenspråk ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska teckenspråket.

Föreslagen lydelse

6 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas *i både tal och skrift, till vilken också räknas den svenska punktskriften.*

14 § Var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska *i både tal och skrift, till vilken också räknas den svenska punktskriften.* Därutöver ska 1. den som tillhör en nationell minoritet ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda minoritetsspråket, och 2. den som är döv eller hörselskadad och den som av andra skäl har behov av teckenspråk ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska teckenspråket.

Aron Emilsson (SD)

Angelika Bengtsson (SD)

Cassandra Sundin (SD)

Jonas Andersson i Linköping (SD)